

16-dars. WEB-SAYT DIZAYNI BILAN ISHLASH

Odamlar dunyoqarashi hamda zamonaviy texnologiyalarning jadal sur'atlarda rivojlanishi murakkab dizayn va tarkibga ega saytlarni yaratishda CMSdan foydalanish zaruratini keltirib chiqarmoqda. Sahifalari o'zgarmas saytlardan muntazam yangilanib turuvchi saytlarga o'tish jarayoni kechmoqdaki, bunday jarayon ko'plab biznes loyihalarning muvaffaqiyat kaliti rolini o'ynamoqda.

BUNI BILASIZMI?

- Sayt dizayni qanday bo'lishi lozim?
- Sayt dizaynini sozlashda tayyor shablondan foydalansa bo'ladimi?
- Sayt uchun menyular qanday shakllantiriladi?

CMS platformalarining ishlash prinsipi ikki bosqich, ya'ni sayt dizayni va uning tarkibi bilan ishlashdan iborat. Foydalanuvchi, eng avvalo, sahifani bezash uchun sayt mavzusiga mos tayyor shablonlardan birini tanlab oladi. Keyingi bosqichda esa saytni ma'lumotlar bilan to'ldiradi. Ma'lumki, bu ishlarning barchasi muharrir (administrator) bo'limida bajariladi.

TAYANCH TUSHUNCHALAR

- **Sayt dizayni** — saytni yaratish va sozlashda qo'llaniladigan grafik element, shrift va ranglar kombinatsiyasi.
- **Vidgets (vijet)** — saytning turli qismlarida joylashgan axborotli yoki funksional blok. Mazkur blok banner, qidiruv bo'limlari, blog va xabarlar hamda sahifalarga o'tish murojaatlari kabilardan iborat.

DIQQAT

Web-saytning dizayni loyihaning mazmuniga mos, o'ziga xos tuzilishga ega bo'lishi, loyihaning asosiy mazmunini ifodalashi, tashrif buyuruvchilarning web-resurslar bilan oson va erkin muloqot o'rnatishini ta'minlashi, tasviri esa sayt mazmunini to'liq va yorqin aks ettirishi hamda loyiha dizaynida, mavzudan kelib chiqqan holda, foydalanuvchilarning yoshi va psixologik holati nazarda tutilgan bo'lishi lozim.

Web-sayt dizayni bilan ishlash

1. OpenServerni ishga tushiring (**Start server**).
2. Brauzer manzil qatoriga **kitoblar/wp-admin** yoziladi hamda login va parol yordamida muharrir bo'limiga kiriladi.
3. Sayt mavzusiga mos shablonni tanlash uchun **Appearance** bo'limidan **Themes** tanlanadi (1).
4. Shablonni o'rnatish uchun **Add New** tugmachasini bosib (2), *Popular (mashhur)*, *Latest (yangi)*,

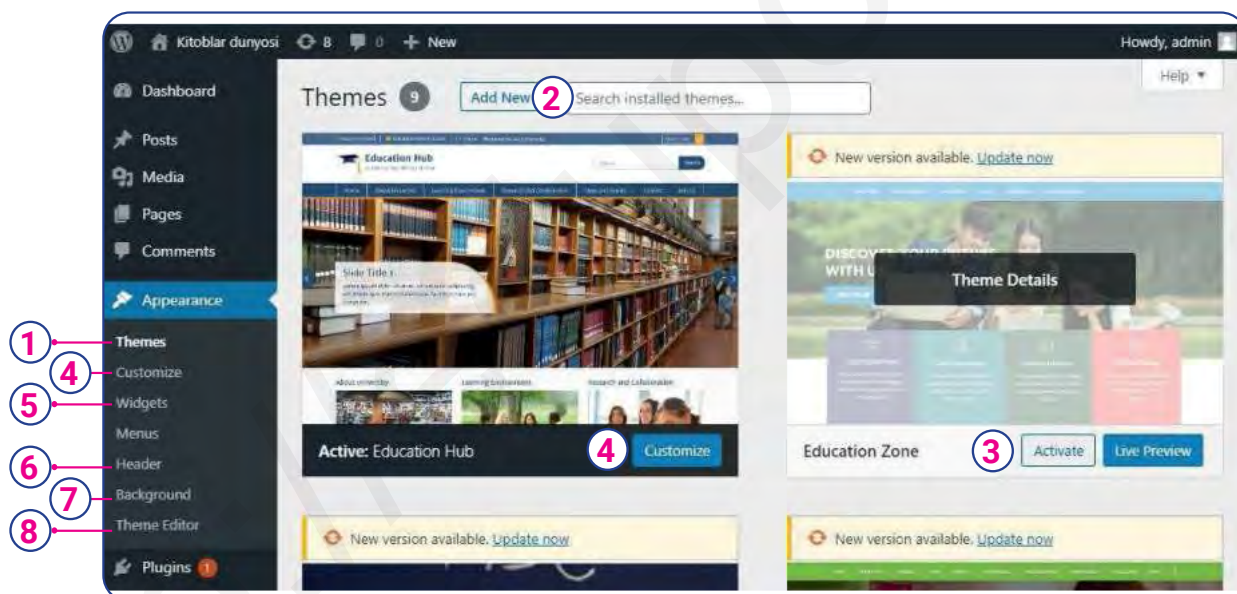
Favorites (sevimli), Feature Filtr (xususiyatlar filtri) bo'limlaridan foydalangan holda ixtiyoriy shablon tanlanadi va uning ustiga **Install** tugmachasi bosiladi.

5. Sayt uchun o'rnatilgan shablonlardan biri tanlanadi va **Activate** tugmachasi bosiladi (3).

6. **Customize** orqali sayt xususiyatlari (nomi va logotipi), rangi, sarlavha uchun tasvir, fon tasvirlari sozlanadi va o'zgartiriladi (4). **Customize** paketi tarkibidagi **Customize theme** ko'rsatmasi sayt uchun tanlab olingan va faollashtirilgan shablon tuzilmasi, maketi va shablonga xos elementlarini o'zgartirishga yordam beradi.

7. **Appearance** tarkibidagi **Header** (6) va **Background** (7) yordamida, mos ravishda, sayt sarlavhasi va fonini o'zgartirish mumkin.

8. **Appearance** tarkibidagi **Theme Editor** platformasi ichki kodga kirib, shablon kodlarini o'zgartirishga yordam beradi (8).

Web-sayt qismlariga element qo'shish

1. **Appearance** tarkibidagi **Widgets** bo'limi yordamida saytning yuqori, o'ng, chap, quyi qismlariga audio, video, menyu, sahifa, kalendar, qidiruv bo'limi, oxirgi xabarlar, google xarita kabi elementlarni qo'shish, o'chirish, tahrirlash va joylarini o'zgartirish mumkin (1).

2. Sayt elementini kerakli qismga o'tkazish uchun, u sichqoncha yordamida ushlab joylashtiriladi. Aksincha, o'chirish uchun o'sha qismidan ushlagan holda tashqariga o'tkazib qo'yiladi (2).

3. Sayt elementiga nom berish uchun element nomini **Title** (3) maydoniga yozib, **Saved** tugmachasi bosiladi (4).